

F.Y.B.A. SEM – I (CBCS -2016 COURSE) : WINTER - 2017

SUBJECT : POLITICAL SCIENCE (G1) - I

Day : **Tuesday**
Date : **07/11/2017**

W-2017-0008

Time : **11.00 A. M. TO 02.00 PM**
Max. Marks : 60

N. B. :

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
- 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.

Q.1 A) Select the appropriate answer from given below : (06)

- 1) Who has defined 'Political Science begins with the state and ends with the state'?
 - a) Garner
 - b) Gettel
 - c) Aristotle
 - d) Plato
- 2) Who has said, 'Political Science is the Master Science'?
 - a) Aristotle
 - b) John Locke
 - c) Plato
 - d) Rousseau
- 3) Among the following thinkers, 'who was the first to advocate the social contract theory in the 17th and 18th centuries'?
 - a) Thomas Hobbes
 - b) Rousseau
 - c) Kant
 - d) John Locke
- 4) Who said, 'A man by nature is a social animal'?
 - a) Aristotle
 - b) Rousseau
 - c) Plato
 - d) Herald Laski
- 5) Who has defined, 'Sovereignty is the Supreme Will of the State'?
 - a) Aristotle
 - b) Rousseau
 - c) Plato
 - d) Herald Laski
- 6) Which one of the following is not the feature of Sovereignty?
 - a) Absolute
 - b) Indivisible
 - c) Supreme
 - d) Division of Power

Q.1 B) Answer the following questions in one sentence : (06)

- 1) Who is known as the 'Father of Political Science'?
- 2) Who said, 'Will, and not the 'Force is the basis of the State'?
- 3) Which theory of the origin of the state believes that 'the State is the Creation of God'?
- 4) Who has defined, 'Political Science is the Science of Government'?
- 5) Who is the author of the book, 'Social Contract'?
- 6) Who is the supporter of 'Constitutional Monarchy'?

P.T.O.

Q.2 Answer **ANY THREE** of the following : (12)

- 1) Define the term Sovereignty and explain it's type.
- 2) Explain importance of Rousseau's social contract theory.
- 3) Describe John Locke's views on Human Nature
- 4) Discuss Evolutionary theory of the origin of the state.
- 5) Explain relationship between Political Science and Economics.

Q.3 Answer **ANY TWO** of the following : (12)

- 1) Is Political Science really a science? Discuss.
- 2) Explain main characteristics of Sovereignty.
- 3) Describe the Force Theory of Origin of the State.

Q.4 Critically evaluate John Austin's theory of Sovereignty. (12)

OR

State the meaning of the Political Science and explain it's importance.

Q.5 Write short notes on **ANY THREE** of the following : (12)

- 1) Pluralist theory of Sovereignty
- 2) Rousseau's concept of Popular Sovereignty
- 3) Theory of Divine Origin of the State
- 4) Scope of Political Science
- 5) Nature of Modern Political Science

* * * * *

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.

प्र.१ अ) खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा. (०६)

- १) राज्यशास्त्राचा प्रारंभ व शेवट 'राज्य' या संकल्पनेतून होतो अशी व्याख्या कोणी केली आहे?

अ) गार्नर	ब) गटेल
क) अॅरिस्टॉटल	ड) प्लेटो
- २) 'राज्यशास्त्र हे प्रधान शास्त्र आहे', असे कोण म्हणाले?

अ) अॅरिस्टॉटल	ब) जॉन लॉक
क) प्लेटो	ड) रूसो
- ३) खालीलपैकी कोणत्या विचारवंताने १७ व्या आणि १८ व्या शतकात 'सामाजिक करार' सिध्दांताचे प्रथम समर्थन केले आहे?

अ) थॉमस व्हॉल्ज	ब) रूसो
क) कांट	ड) जॉन लॉक
- ४) 'मनुष्य हा स्वभावतःच समाजप्रिय प्राणी आहे', असे विधान कोणी केले आहे?

अ) अॅरिस्टॉटल	ब) रूसो
क) प्लेटो	ड) हेरॉल्ड लास्की
- ५) 'राज्याच्या सर्वश्रेष्ठ इच्छेला सार्वभौमत्व' असे कोणी संबोधिले आहे?

अ) विलोबी	ब) रूसो
क) हेगेल	ड) प्लेटो
- ६) खालीलपैकी कोणते वैशिष्ट्य हे सार्वभौमत्वाचे नाही?

अ) निरंकुश	ब) अविभाज्य
क) सर्वोच्च	ड) सत्तेची विभागणी

ब) खालील प्रश्नांची प्रत्येकी एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (०६)

- १) राज्यशास्त्राचा जनक कोणाला संबोधिले आहे?
- २) 'राज्याचा आधार दंडशक्ती नसून मानवी इच्छा आहे', असे कोण म्हणाले?
- ३) राज्याच्या उत्पत्तीचा कोणता सिध्दांत 'राज्याची निर्मिती परमेश्वराकडून होते' असा विश्वास व्यक्त करतो?
- ४) 'राज्यशास्त्र हे शासनसंस्थेचे शास्त्र आहे' अशी व्याख्या कोणी केली आहे?
- ५) 'सामाजिक करार' या ग्रंथाचा लेखक कोण आहे?
- ६) 'घटनात्मक राजेशाही' पुरस्कार कोणी केला आहे?

कृ. मागे पहा.

- प्र.२ खालीलपैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा. (१२)
- अ) सार्वभौमत्त्वाची व्याख्या लिहून त्याचे प्रकार स्पष्ट करा.
ब) रूसोच्या सामाजिक करार सिध्दांताचे महत्त्व स्पष्ट करा.
क) जॉन लॉक प्रणित मानवी स्वभावाचे वर्णन करा.
ड) राज्य निर्मितीच्या उत्क्रांतवादी सिध्दांताची चर्चा करा.

- प्र.३ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१२)
- अ) राज्यशास्त्र हे खरोखर शास्त्र आहे काय? चर्चा करा.
ब) सार्वभौमत्त्वाची महत्त्वाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
क) राज्य निर्मितीच्या शक्ती सिध्दांताचे वर्णन करा.

- प्र.४ जॉन ऑस्टीनच्या सार्वभौमत्त्वाच्या सिध्दांताचे चिकित्सक परीक्षण करा. (१२)

किंवा

राज्यशास्त्राचा अर्थ लिहून त्याचे महत्त्व स्पष्ट करा.

- प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही तीनवर टीपा लिहा. (१२)
- अ) सार्वभौमत्त्वाच्या अनेकसत्तावादी सिध्दांत
ब) रूसोची जन-सार्वभौमत्व संकल्पना
क) राज्य निर्मितीचा ईश्वरी-वरदान सिध्दांत
ड) राज्यशास्त्राची व्याप्ती
इ) आधुनिक राज्यशास्त्राचे स्वरूप

* * * *